

AITZPEA LEIZAOLA EHU-KO IRAKASLEA

«Oraindik bada zer ikertua eta zer deskubritua baserrian»

Alberto Barandiaran | IRUÑEA

Atzo arratsaldean hasi ziren Antropologia Saileko ikastaroak, eta asteon baserriaren ingurua, iragana eta etorkizuna aztertuko dute. Hainbat gai jorratuko dituzte: bizimodu tradizionala zergatik goraipatu zen bere garaian, zergatik hartu zen baserria euskal izaeraren ikur gisa, eta baserriak zein erronka dituen. Aitzpea Leizaola da ikastaroen ardura-duna.

■ Baserriaren eta antropologoaren arteko harremana hain handia izan da?

Baserria izan da, nolabait, Euskal Herrian antropologian sartzeko bidea, erromantizis-

moaren eraginarengatik, alde batetik, eta, bestetik, gero 60ko hamarkadan antropologo amerikarrak etortzen ari zirenean Europa exotikoaren bila, bada, baserria ere ikertzen hasi zirelako. Bertan hasi zuten premiazko bilketa, desgertzeaz zegoen mundu baten aztarnak jasotzeko ahalegine-tan.

■ Baserritik abiatu dira asko euskal izaera aurkitzeko. Beste euskal izaerak ez ote dira bazter gelditu?

Baserria nortasun ikur bilakatu da, eta Euskal Herriaren ikuspegia mugatu da inguru berde, menditsu eta bizitoki sakabanatu horretara. Noski, bazter gelditu dira beste gune

ALBERTO BARANDIARAN

batzuk. Ez bakarrik Zuberoako baserriak, baina baita Nafarroa, Arabako erdialdea eta gune industrial guztia ere.

■ Premiazko bilketa hura egin zitekeen gaur egun, edo mundu hori desagertu dago jada?

Erabat desagertuta ez dago. Arlo batzuk moldatu dira, eta beste era batera islatzen dira egungo errealitatean. Baserria

bera aldatu da izugarri, eta aldatzen ari da. Baina egin zen bilketa egin behar zen, eta horri esker egin ditzakegu egun konparazioak, eta baditugu lan tresnak.

■ Badago baserrietan oraindik zerbait deskubritzeko, edo dena ikertua dago?

Badago, noski, oraindik zer ikertua eta zer deskubritua. Orain gaude ikerketa aldetik

MOLDAKETA

«Hirietan hezi eta hazitako gero eta jende gehiagok du baserrira itzultzeko gogo»

oso une interesgarrian. Ekononimikoki 60ko hamarkadatik ikusten zen baserriaren gain-behera hori gauzatu da neurri batean, eta egun baserritik bizi den jendea oso gutxi da. Baina, beste aldetik, gauza asko aldatu dira, eta egun baserriak bizitoki gisa duen balioa ez zuen duela berrogei urte. Hirietan hazi eta hezitako gero eta jende gehiagok du gogo idealista baserrira itzultzeko, azken finean itzultzeko ideia dagoelako horren atzean. Beste alde batetik, badago turismoa, badago ekoizpen gunea, etorkinek akaso beteko dutena, Erriberan gertatzen ari den bezala. Moldatuz doa, dudarik gabe.

Euskal ikusleria osatu beharraz

‘EUSKAL ZINEMA: ORAINGOZ IZAN GABE’. Euskal Herriko historia eta ikuspuntuak kontatu eta zabaltzeko zinemaren garrantzia azpimarratu zuen atzo Fito Rodriguezek, ikastaroaren sarrerako hitzaldian

A.B. | IRUÑEA

Dudarik gabe, berritasun azpimarragarrietakoa da atzo hasi zen zinemagintzaren inguruko ikastaroan, teorizazioaz gain, film emanaldiak, mahai-inguruak eta estreinaldiak ere izango direla. Atzo Fito Rodriguezek eman zuen ikastaroko lehen hitzaldia: *Zinema eta Euskal Herria, euskaldunok ikusle*. Bertan, zinema bertan sortu eta ekoizteko premia nabarmendu zuen.

Euskal zinema zer den oraindik zehaztu gabe dagoela adie-

razi zuen EHUko irakasleak. Eta berak bere hautua agertu: ikusleen aldetik gertakizun bihurtutako filmak dira historia horretako ardatzak.

Eneko Olasagasti zinemagileak agerturiko iritziarekin bat etorrita —«gure historia eta ikuspuntuak irudiz eta euskaraz kontatzeari uko egiten badiogu, etorkizun iluna izatera kondenatuta gaude, erabat beltza ez esateagatik»—, gakoa hain zuzen ere hor dagoela azpimarratu zuen irakasleak.

«Zinemaren historia Euskal Herriko Historiatik horren urrun ez badago ere, ezin izan

da orain arte gure kulturatik, hau da gure hizkuntzaz, estetika zein berezko gaiez, munduko gainerako kulturekin harremanetan jarriko lukeen euskal ikusleria osatu. Honetan ere, bada, herri kolonizatuak gara».

Deskolonizazioaren aldeko hautua

Oinarri horretatik abiatuta, Fito Rodriguezek kultura gutxituen abiapuntu bateratua adierazpideen deskolonizazioaren aldeko hautua egitea dela azpimarratu zuen. Eta herri txiki askotan zinemagintzak duen behar besteko garrantzirik ez zaiola

Fito Rodriguez EHUko irakaslea, atzoko saioan.

eman. «Deskolonizazioaren bidetik jorratutakoak gehiago jo du erabilera politiko ideologiko hutsaren aldetik, tokian tokiko berezko kulturen adierazpideak eguneratzera baino. Izan ere, herri bakoitzak bere garapen kulturalari ekin behar badio eta kanpotik hartutako moderno-

ren ekarpenak aipatutako berezko garapen horren arabera eskuratu beharko luke era askoan, kultura gutxituei hitza ebasi dieten bezala, irudia ere lapurtu baitiote».

Horretarako, zinemagintza behar bezala ekoizteko, hau da, bitarteko hori eskuratzeko, bi aukera daudela esan zuen: kanpotik datorren baten esku utzi, edo bertakoek sortu eta garatzea.

Munduan zehar hainbat herrialdetan dauden ereduak aztertuta, zineman ere kultura gutxituentzat alternatiba askatzailak bilatzea beste biderik ez dagoela esan zuen Rodriguezek.

Atzo, ikastaroaren barruan, *Au Pays des Basques* eta *Gernika* filmak ikusi ahal izan ziren Golem zinemetan, eta gaur *Leihoko gizona* (BBC), *Los hijos de Gernika* eta Orson Wellesek Euskal Herriari buruz eginko bi dokumentalak ikusi ahal izango dira. Horretarako baimen berezia lortu du UEUK, atzo azaldu zuten.

Egunkaria
IRAGARKIAK
IRAGARKIAK
(0034)
943 300 222

**EUSKARAZKO HERRI
TELEBISTA BATEK
KAZETARIA BEHAR DU.**

**Eskaintzen dena:
egun osoko lana eta
kontratua**

Kurrikulumak
Errenteriako
181 posta kutxara edo
kazetaribila@euskalherria.org
helbidera bidali
uztailaren 19a baino lehen.

**Hernaniko
Udala**
IRAGARKIA
Landa-Eremu batean eta SU-15.1, SU-15.2, SU-15.7, SU-15.8, SU-16.1 eta SU-16.6 aretan Hernaniko Hirigintza Planeamenduko Arau Subsidiarioen Aldaketaren aurrerapena egin delarik, 30 eguneko epea irekitzen da, iragarki hau Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik aurrera, jendeak aldaketan aurrerapena ikusi ahal izateko eta korporazioek, elkarteek eta partikularrek, egoki irizten dituzten iradokizunak egin eta, hala badagokio, beste aukerak proposatzeko.
Hernani, 2002ko ekainaren 21a.
ALKATEA.

ARRIGORRIAGAKO UDALA
AYUNTAMIENTO DE ARRIGORRIAGA
IRAGARKIA
1.- Hasierako onespina ematea Lanbarketa AR-R2 Bizitegi-sektorearen Plan Partzialari.
2.- Aipatutako Plan Partzialeko espedientea jendaurrean jartzea 15 eguneko epean. Horretarako, iragarkia jarriko da Bizkaiko Aldizkari Ofizialean, Bizkaian hedapen handienetakoa duen egunkari batean, udaletxeko iragarki-oholean, eta banakako batzarrak izango dira Planean sartzen diren lurren jabeekin.
3.- Proiektuko agiri grafikoetan adierazitako Lanbarketa AR-R2 Bizitegi-sektorearen mugen barruan lursailak zatitzeko eta eraikitzeko lizentziak ematea bertan behera utzea, gehienez ere urtebeteko eperako.
Arrigorriagan 2002ko uztailaren 8an
ALKATEAK